

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorági-utca
40-ik szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

türeytelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorági-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
tal illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petsor tér-
fogata . . . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Proletárok.

E becses lap 25. számában egy vezérezik jelent meg, mely a proletárizmus ellen irányult. Nem képelek senkit, ki az emberiségnek e léha, aljas söpredékét pártul fogná, mert undort gerjeszt ez minden becsületes emberben, mint a bűn; mégis e minden sorában becsületes ezikk ellen, mert imitt-amott nem egész világos, kénytelen vagyok, mint iparos apa, szavamat fel-
emelni.

Nem tudom, ki írta azt a cikket; de bárki volt, nagyot hibázott akkor, midőn a proletárizmus öregbítésének a bűnét a társadalomra kente. Nem a társadalom itt a hibás, hanem azok, kik megengedik, hogy az életbe proletárok lépjenek ki. Egy böles férfiú régen megmondotta, hogy a jövőt nem a születés, rang, hanem az iskola fogja megállapítani. Ne tessék annak a jövőt megállapító tényezőnek, az iskolának, az életbe proletárokat kibocsátani! Ha egy nemzet a tespedésnek, a hanyatlásnak bűnös lejtőjére lép, a nemzetek története mutatja, a világtörténelem bizonyítéka, hogy ennek oka mindig az iskola. Ne neveljen az iskola proletárokat!

Mi elküldjük gyermekeinket az iskolába, hogy megtanuljanak írni, olvasni, szemlélődni, a világ dolgait felett, tudjanak ítéletet alkotni, a tényekből következtetni, a jó és rossz között, mint erkölcsi alanyok különbséget tenni: ez a tudományok tudománya! Tessék erre megtanítani a gyermekeket s nem lesz proletár!

Szülői rücsidlás! . . . Erre csak azt felelhetem: **tanítói szigoratalanság** párosulva poltron **félénkséggel!** Ha a növendék nem üti meg a mértéket, tessék visszatartani, a szüle majd akkor

tisztán lát. Ne tessék apára és névre nézni, mert ez a proletárizmusnak melegágya!

Szinte kiéreztem ebből a cikkből hogy a szerző a világgal azt a játékot akarja játszani: *kiki a maga mesterségét folytassa!* Csakhogy az élet nem játék! Az élet ép' az ellenkezőt bizonyítja. Az atavizmus inkább bizonyul be a bűnökre, rossz tulajdonokra, mint a nemes jellemvonásokra! Ha a földnek csak a felső részét kultiválják, gazt terem; de ha rigolirozzák, gazdag és nemes a termés! A mi kicsiny nemzetünknek történelme is bizonyítja ezt. Tessék megnézni századunk igazán nagy fiainak gyökerét. Kilencz tizedrésznének neve sincs a gothai almanachban!

És talán éppen az fáj némely koronás négyjegyű embernek! Erre is megfelelek. Hogy a suszter nem akarja, hogy fia is az legyen, arra az élet kényszeríti. Nem kapaszkodás az! Hiszen rendes körülmények közt egy becsületes susztermester boldogabb volna, mint sok lateiner, de a jelen megöl minden ipart. Kalap, cipő, ruha stb kell, megtalálod a boltban. Házat akarsz építtetni, felépíttetni olyan, ki a meszet sem ismeri. A kis ipar meg van ölve, csak foltozókra van szükség! . . . Ily körülmények között gonosz volna az az apa, ki fiát saját székébe akarván ültetni, mikor becsületes tudása és akarata, szorgalma mellett is kín az élete. Annak a napszámosnak, ki átlag 60 krajczárt keres naponként, boldogabb a sorsa, mert az mindennap keres.

Meg aztán! . . . Nézzük végig Magyarországon összes középiskoláinak értesítőit. Azt fogjuk találni, hogy a legkitünőbb tanulók, az iskolák szemefényei, mind, mind az ugynevezett „*kapaszkodó*“ iparos osztály fiai.

gondozott bajusza félreismerhetetlen magyar jelleget kölcsönöznek neki. E derek levante Vatta János. Letérel a földre, hol sebesülten fekszik az öreg Miklós György. Ősz haját pirosra festette a homlokán tátongó mély sebből kiömlött vér. Nem rég nyerte vissza eszméletét. Lassan, alig hallhatóan beszél.

— Oh mily gyenge vagyok! Tagjaim zsibbadtak, mint ön oly nehezek. Fejem zug, álmos vagyok . . . Meghalni . . . Nem, nem! Még nem akarok! Leányom, Etekmám még látni akarom. Sorsa oly bizonytalan! Anya s apa nélkül mi lesz belőle? Gondos ápoló kezek nélkül a virág lehullatja levelét, lassan, lassan elpusztul a leánygyermek vezető nélkül, kitéve az élet szeszélyes játékaiban könnyen elvész. Nincs ereje megküzdenni a világ esábjával, nefelejeset akar szedni a rohanó hegyi patak partján, elszedül feje s a mély örvénybe bukik. Oh, ezt nem akarom! Síromban fordulnék meg.

— Ne aggódj, Miklós! szolt Béla. Nagy volt a vérvesztés, az gyengített el. Ha te meghalnál, ugy Endre nyert esatát! Téged elveszteni, ki Várkonyban életemet mentéd meg, kinek okos tanácsaival ezután is élni akarok, rám legnagyobb esapás volna! Ne aggódj! Lányodért elküldtünk, nem sokára itt lesz. Irtis és Vatta gondjaitokra bízom őt, magam sietek, hogy testvérem sorsáról értesüljek. Isten veletek!

Lovára pattant s elszárgult. Rövid szünet állott be a hátramaradtak között, míg végre Miklós törte meg a csendet.

Elttem ha megmarad, nektek s gondos ápolástoknak köszönöm. Ezt meghálálni s gyermekem jövőjét biztosítani lesz ezután egyedüli céloim. Oh ha megváltoznának az idők, bizton tehetném ezt! Béla, e nemes szív kellene a trónra, vele új nap jönne fel hazánk egére! Erős lelke majd megteremtene az összekötő kapesot minden szív közt e hazában!

— Bár ugy lenne válaszolt Irtis. Elűzné azt a sötét felhőt, mely nyugotról szállt felénk s nemzetünket ősi jellemétől rövid időn megfosztotta.

— Igen, igen szolt közbe Vatta, alig találni többé igazi magyart; a test maradt meg csak, de az ősi jelleg róla, mint gyümölesről a harmat, lefoslott. Népünk elgyengült, hiszen a hon csak ugy erős, ha népe szívében egy érzelm lobog, csak egy az istene, kiért a keble ég! Nem ugy, mint e hazában, hol a szív nyögve kénytelen viselni a kényszerítés zord, kemény bilincseit. Itt sirva térdel egy a szent kereszt előtt, amott a fán esüng, ki Hadúrnak áldozott! Betörnek még a család szentélyébe is, ha az gyanura ad okot. Ez állapot tarthatatlan! Vagy egyik vagy másik! . . .

Nincs névhez kötve a pálya! Az ész és szellem, nem adok neki egy ötven évet, ez lesz az úr! És akkor nem fogunk nézni névre, apára, győzzön a jobb, az érdemesebb, az lesz a jelszó . . .

Vármegyei közgyűlés Gömörvármegye nyári közgyűlését összehívó következő hirdetményt közöl a vármegyei „Hivatalos Értesítő“: „A szabályrendeletileg megállapított rendes negyedévi nyári közgyűlés határidejéül — főispán ur ő méltóságával egyetértőleg — a folyó évi július hó 14-ik és szükség esetén 15-ik napjának d. e. 9 órájára Rimaszombatba, a vármegyház nagytermébe tüzetett ki. Midőn erről vármegyénk közönsége értesítetik és a vármegyei bizottság tisztelt tagjai, minél tömegesebb megjelenésre hivatalból tisztelettel felkérnek, egyidejűleg köztudomásra hozatik, hogy ezen közgyűlésnek tárgyait, a törvény 46-ik szakasza értelmében szabályszerűen kihirdetendő tárgysorozatban részletesen felsorolandó közérdekű és fontos vármegyei ügyek tárgyalása és elintézése fogják képezni. — Rimaszombatban, 1898. évi június hó 25-én. *Bornemisza*, alispán.“

Gömör-Kishont t. e. vármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban 1898. évi július hó 14-ik és következő napjain tartandó rendes közgyűlés

t á r g y s o r o z a t a:

1. Alispáni jelentés a vármegyei közigazgatás legközelebb lefolyt negyedévi állapotáról.
2. Belügyminiszteri rendelet a községi és körjegyző által készített magán munkálatok megállapításáról szóló szabályrendelet módosítása tárgyában.
3. Belügyminiszteri rendelet a néh. Dr. Török János járásorvos után esedékes halálozási évnegyedi illetmény tárgyában.
4. Belügyminiszteri rendelet a néh. Dr. Szabó Samu

— Igazad van, szolt Miklós, győzzön a jobb!
— Mely nemzetünkkel jobban összefér, egészíti ki Irtis.

— Kardomra esküszöm, a jelszavam ez lesz! kiált Vatta . . . De itt jó leányod!

Szolgáktól követve siet a lány. A gyors jövés élénk pirt rajzolt arcára, piros ajkai szétnyilva, ábrándos kék szemébe aggodás honol, aranyzóka haja felbomolva hullámlázik karesű természet.

Mint egy kicsike őz, bokoresörrenésre, remegve fut védő özanyja oldalához, oly reszkette borult édes atyja mellé a gyöttrő gondoktól megkínzott szép leány. Letérel hozzája, szeretőn ráborul, megcsokolja kezét, nyakát átöleli, fájó sebe tüzét esőkával enyhíti. Beszél, susog hozzá, vigasztalja, kérdi. Hangján most fájdalom, majd gyöngédség rezeg:

— Atyám, édes atyám! Egyetlen szerelmem, védőm, vigasztalóm! Mi bajod? Mond nekem! Hol fáj? Sajong a seb? Mondjad, mutasd atyám. Csókom orvosság lesz, sebedre hús balsam. Kiszívom ajkammal égető fájdalmad, csókom megorvosol. Féged elveszteni! . . . Teljes árva lenni! . . . Oh az lehetetlen! . . . Ha kidül a karó kis esemete fától, a rohanó szélvész tövöstől kitöri; ha vérese fogja el pelyhes madár anyját, vadász nyila lövi le kesergő atyját: ki fogja táplálni? Ki fogja védeni? . . . Senki? . . . A kis madár gyászosan elpusztul . . . Oh, ily sors vár reám, ha itt hagyasz engemet, a fájdalom, a bú, az árvaság megöl . . . ki fog vigasztalni, ki lesz atyám nekem . . .

Szeme könybe borul, zokogása halszik, remegve szorítja édes atyja kezét.

— Ne félj szolt az atya, jó Etekmám ne félj, már nem vagyok beteg. Csak gyöngeség volt, mi itt tartott engemet: szíved hő érzelmé, gyöngéd szeretete, nézd, már meggyógyított. Szavad erőt adott, elevenit szemed ragyogó sugára. Nézd, nézd már felülök. Megtartott Istenem számodra gyermekem!

Oh jer haza atyám! Ott gyógyítottak meg én! . . . Ágyad mellé ülök, fájó fejszedre liliomot rakok, nap-pal beszélgetek, mesélgetek neked, szépet, mire öreg dajkám tanított meg. Ázsia bérezéről, zöld selyem rétyéről narancsfa, citromág kedves virágáról. Beszélék harczokról, Lehel nagy kurtjéről. S majd ha a sötét éj sötét takaróval borítja a földet, esendes álmod felett örködni én fogok . . . Isten, édes atyám, hálát adok neked, hogy őrizéd édes atyámnak életét!

— Úgy, édes lányom imádd az ég urát s azután köszönd meg életem ez ifjunak, ki védett, orvosolt. Ha nincsen ő, mostan holt testemre borulsz.

T Á R C Z A.**Ültettem virágot.**

Ültettem virágot, sckat sirodra,
Oly szépen fakadnak!

Hiszen a szivednek, édes jó szivednek
Közébe vannak.

De az én szívemben, mióta ott pihensz,
Csak bú, bánat terem;
Akkor volnék boldog, ha ott pihenhetnék
Te veled, oda len.

Hit és szerelem.

(Beszély.)

Írta: SZATHMÁRY JÓZSEF.

A szív és arez két mostoha test-ér. Néha ugyan egy érzelm urálja mindkettőt de legtöbbször harezban állanak egymással. Gyakran együtt sir, zokog, majd örül mindkettő, másszor, oh igen sokszor, a szív majd megreped s az arez mosolyog, ismét máskor ez könnyben fűdik, amaz örömtől dobog

Olyan jó színészek vagyunk mi! . . . Ezért nehéz az emberismeret!

Sok egyén élete első tekintetre egy kedves vigjáték s csak a koporsónál tűnik ki, hogy az irigyelt élete gyászos tragédia volt.

Csak az areza mosolygott, de szíve nehez harezban vérzett, nehéz harezban repedt meg! . . .

* * *
Az ütközetnek vége volt. Endre s harezosai futásnak eredtek. A diadal által feltüzelt győzők égő arezzal s villámló szemekkel üldözik a futókat. Mindinkább inkább távolról hangzik a lovak patáinak tompa dübörgése s viszhangszerűen jó a távolból a győztes daliák „Eljen Béla“ kiáltása. Üres lett a esatater. Piros a föld az esetettek kiomló vértől. Holt testek, sebesültek, vonagló lovak hevernek köröskörül. Egy lombos fa alatt három férfi áll. Az egyik a győztes herezeg: Béla. Élte delén jár már, erős testalkotásu, jóságos arezú férfiú. A másik Irtis, egy galambosz, kit az idő görnyedté tett ugyan, ajkán mégis mosoly játszadozott, arezán mégis ifjú pirosság ömlött el. Mintegy kiegészítésül a csoporthoz a harmadik még ifjú. Barna arcszínéhez oly jól illik göndör gyűrűkben vállára alá hullámlzó fekete haja, sötét szeme fényben ég, finomul meghajlott sas orra s jól

főorvos utáni esedékes halálzási évnegyedi illetmény tárgyában.

5. Belügyminiszteri rendelet a czigányesapatok vándorlásának megakadályozásá iránt alkotott vármegyei szabályrendelet tárgyában.

6. Belügyminiszteri rendelet Putnok községének a telepítés és községi kötelekbe való felvétel iránt alkotott szabályrendelete tárgyában.

7. Belügyminiszteri körendelet az ebtartási szabályrendelet módosítása tárgyában.

8. Honvédelmi miniszteri rendelet a Gróf Buttler János Ludovika alapítványára vonatkozó alapítólevél pótkönyve tárgyában.

9. Kereskedelmi miniszteri rendelet az inségek segélyezése érdekében intézett felirataikra

10. Földmivelségi miniszteri rendelet a takonykór miatt kiirtott lovak tulajdonosainak kártalanítása tárgyában.

11. A m. kir. közigazgatási bíróság ítélete a lukovistyei körjegyzőválasztás ügyében.

12. Háromszék- és Győr vármegyei felirata a vármegyei tisztviselők és alkalmazottak fizetésének rendezése tárgyában.

13. A vármegyei központi kezelő tisztviselők kérvénye drágasági pótlék megszavazása iránt.

14. Vármegyei központi díjnokok kérvénye drágasági pótlék megszavazása iránt.

15. Vármegyei központi hajduk kérvénye drágasági pótlék megszavazása iránt.

16. Zólyomgye községének felirata a katolai oldalfegyver szolgálton kívül való használhatóságának szabályozása iránt.

17. Heves megye felirata a szociális bajok orvoslása érdekében.

18. Ungvármegye törvényhatóságának határozata a törvényhatósági tisztviselők utadöntettségére tárgyában.

19. Arad szab. kir. város törvényhatóságának határozata az 1848. évi események félézados évfordulója tárgyában.

20. Szilágy megye alispánjának átírata a Wesselényi-egylet érdekében.

21. Szilágy vármegyei közönségének határozata a szocializmus megakadályozása tárgyában.

22. Bizottsági jelentés a vármegyei központi és járási tisztviselők uti- és irodaátalányának rendezése tárgyában.

23. Bizottsági jelentés Jolsva r. t. városnak nagyközséggé leendő átalakítása érdekében beadott kérvény tárgyában.

24. Az inségügyi bizottság folyó évi június 14-én megtartott üléséről felvett jegyzőkönyv.

25. A folyó évi április 19-én tartott számonkérő szakülésének jegyzőkönyve.

26. Alispáni jelentés a vármegyei pénztárak időszaki vizsgálata tárgyában.

27. Alispáni határozat a rimaszombati—várgedei vizinális ut ügyében.

28. Alispáni végzés az utadőhátralékok behajtásának szorgalmazása tárgyában.

29. A vármegyei inségialapból a vármegyei székház beltelkének megvételére fordított előleg megtérítése tárgyában folyó évi május 14-én felvett jegyzőkönyv.

30. Alispáni végzés Szontagh Zoltán főszolgabíró, Osváth Dániel tb. főszolgabíró és Okolicsányi János árvaszéki jegyző részére engedélyezett szabadság tárgyában, valamint a számvevői hivatalnál ideiglenes díjnak alkalmazása ügyében.

31. Sándor Béla vármegyei közgyám kérvénye hat heti szabadság iránt.

32. A vármegyei közigazg. bizottság 972. sz. határozata a Tornallyai elemi és több felekezeti jellegű népiskolák államotítása ügyében.

32. Alispáni végzés a Hámosfalva község lakosai részére kiutalt 114 frt kölcsön ügyében.

33. Alispáni végzés a vm. millenniumi pénztárból az utipénztárba ideiglenesen átutalt 5000 forintra vonatkozólag.

34. Alispáni végzés Pilis András hajdu részére utalványozott 30 frt segély ügyében.

35. A miskolci kereskedelmi és iparkamara megkeresése a házaló kereskedés gyakorlásának korlátozása tárgyában.

36. Gömör megyei nép- és iparbank 10 frt adománya a nemzeti pénztár javára.

37. Rimaszombati ipartestület meghívója zászlószentelési ünnepélyére.

38. Mandel, Hoffmann és Quittner építési vállalkozók beadványa a brézobánya—vereskői helyi érdekű vasut építése ügyében.

39. Magy. kir. államépítészeti hivatal előterjesztése Péterfala község által a Gortva patakon építeni szándékolt híd ügyében.

40. A Gömör megyei gazdasági egylet előterjesztése a községi apaállatok vizsgálata tárgyában.

41. Számvevőségi vélemény, a besztercebányai m. kir. erdőigazgatóság és Polonka község között, pótdadó tárgyában létrejött egyezmény érdemében.

42. Putnok község és Vattay Antal között kötött adásvevési szerződés

43. Ügyészi vélemény a pelszei izraelita nőegylet alapszabály-tervezete érdemében.

44. Ügyészi vélemény a Sztárnya község és Dr. Radvánszky György között létrejött esereszerződés érdemében.

45. Ügyészi vélemény a Dobsina város és Kirschner Jakab között kötött adás vétel ügyében.

46. Ügyészi vélemény a Dobsina város Münnich Kálmán között kötött adás-vétel ügyében.

47. Ügyészi vélemény a jolsvai tüzoltó-egylet alapszabály-tervezetének megerősítése tárgyában.

48. Ügyészi vélemény az osgyáni temetkezési társulat alapszabályainak megerősítése tárgyában.

49. Ügyészi vélemény a várgedei kath. olvasó- és dalegylet alapszabályainak megerősítése tárgyában.

50. Ügyészi vélemény Putnok község által a bérkocsi ipar gyakorlása tárgyában alkotott szabályrendelet érdemében.

51. Ügyészi vélemény Putnok község közbiztonsági szabályrendelete érdemében.

52. Főszolgabírói előterjesztés a Fazekas-Zsaluzsány község jelmérségi jogának bérbeadása tárgyában.

53. Számvevőségi jelentés Telgárt község 1892—1895. évi gazdasági számadása tárgyában.

54. Számvevőségi jelentés Alsófalva és Visnyó községek szegényalap tartozásai tárgyában.

55. Héti János és Kapezi Tamás kérvénye kurinezi földműves iskolánál ingyenes tanulóul leendő felvételük iránt.

56. Fövényessy Bertalan kérvénye a leánya utáni kórházi költségek elengedése iránt.

57. Richter Alajosné szülésznői oklevelének kihirdetése.

58. A vármegyei községek költségvetéseinek és számadásainak jóváhagyása érdemében előterjesztett számvevőségi jelentések.

59. Több rendbeli — a vármegyei gyógyalaptól előlegezett — vagyontalanság okából behajthatatlan kórházi ápolási költségek törlesztése hozatala.

Ezen kívül még a közgyűlés határnapjáig beérkező sürgős közgyűlési elintéztést igénylő egyéb ügyek.

— Ne értelegjetez gyermekek! Arra máskor is lesz idő! Etekm, menjünk.

Miklóst szolgál egy hordszéken hozták el s esendes lépésekkel indultak a vár felé. Eteka kendőt lobogtatva bucsuzik.

Vatta egyedül maradt Irtissel. Szívében a válasz keserve dül. Ugy érzi, mintha elvesztett volna valamit. A nyiló virág felől elszállt a napsugár! . . . A szép álom után oly rideg a való! . . . Szíve még érzi napja melegét, de szeme nem látja már . . .

— Elment! Elvitte leheletét! Oly üres e tér, belől oly telt e szív! Ugy fáj, de mégis oly édes ez a fájdalom, kedves teher, oly jó ezt érzem! . . . Álom volt, egy szép álom! . . . Hadur meg-muttatta legszebbik szelémét. Ő érte küzdeni, ő érte élni, szavát hallani, esékjät élvezni, elmerülni szeme kék egébe, őt ölelye tartani, érezni lehelletét! . . . mily boldogság! Nem! Ő sokkal nagyobb, magasztosabb, hogy ily földi kéz hozzá nyulni érdemes volna. Nem tépik le a pompás virágot, szemlélése is gyönyört okoz! . . . Lába előtt térdelni, dalát ellesni, teljesíteni, s látni szemében, ajkán keble örömet, már ez is boldogság!

— Vatta! Fiam!

— Ah, itt vagy te is Irtis?

— Mit beszélsz? Szíved ur lett értelméd fölött? Szeretni tudnál egy keresztényen lányt, te, Hadur legerősebb híve? Az nem lehet fiam! A ezél, a mely előttd áll, melytől ezek boldogsága függ, melyre születtd, az kívánja, hogy felejt! Két urnak szolgálni nem lehet! Ugy mind a két érzem, melyre építeni akarsz, megsemmisül, eredménye semmi sem! Le kell mondanod ébredő szerelméről, kiirtanod annak csiráját is, ez gátná a szent ügyet, a népért életet, vért áldoztunk s áldozni most is készek leszünk. Ily titkolódzás soká nem tarthat. Eljő az idő, sőt eljött már most! A királyválság jó alkalom lesz! Felejt fiam, felejt!

— Mit beszéltem? Nem igaz: Nem szeretem őt! Felpezdült vérem átkos szavai voltak azok! Nem, nem akarom szeretni! Csak Hadurét életem!

— Ugy, ugy fiam. Térj magadhoz. Az idő közelget. Lehet, hogy Béla hitünkhoz hajol. Nem hiába harcoltunk érte mi, hivatunk mindegyike oroslán volt, erős reményvel csüg a jövőn. Érzelmünkét még most titkolnunk kell. Ki tudja rólam, hogy táltos vagyok? Várjuk be az országgyűlést, ott Béla szint vall s ahoz alkalmazkodunk!

— Ugy lesz atyám, hivatunk kívül rólam sem tud senki semmit!

— En elmegek. Őt nap mulva ama berekben áldo-

Hírek és vegyesek.

Elfizetők és olvasók figyelmébe!

Lapunk jelen száma első a tizenkilencedik évfolyam 3-ik negyedében. — Olvasóközönségünk lapunk iránt mindenkor sok jóindulattal tanúsított, s mi ez alkalommal — minden hangzatos felhívás mellözésével — továbbra is kérjük lapunk részére a közönség szives jóakarattát és támogatását. — Midőn lapunk barátait az új negyede előfizetésük megújítására és lapunknak ismerősök körében való szives terjesztésére kérjük, egyszersmind az iránt keressük meg azon t. előfizetőinket, kik a **fizetéssel hátralékban vannak, hogy a hátralékos összeget beküldeni sziveskedjenek, ellenkező esetben a lap további küldését beszüntetjük.**

A „Gömör-Kishont“ előfizetési ára:
fél évre . . . 2 frt,
negyed évre . . . 1 frt.

A kiadóhivatal.

Közgyűlés. A gömör megyei magyar közművelődési egyesület folyó hó 14-én d. u. 3 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését a megyeház gyűléstermében.

Évi közgyűlés. Stefánia es. és kir. főhercegnő, özvegy trónörökösné ő tenege védnöksége alatt álló „Fehér-Kereszt“ egyesület gömör-kishont megyei fiókegylete f. évi július hó 11-én d. u. 3 órakor Rimaszombatban a rimaszombati takarékpénztár tanácstermében tartja rendes évi közgyűlést, melyre az egyleti tagokat meghívja *Bornemisza Lászlóné*, elnöknő. *Hámos László*, elnök. *Dr. Szeless Ödön*, titkár.

Sumjác község felépítése. A Sumjác községben dühöngött tüzvész — mint azt már megirtuk —, 155 házat, köztük a templomot, iskolát, jegyzői és uradalmi lakot elpusztította. Mintegy 600 család hajléktalanná vált. A leégett község újbóli felépítése és rendezése, valamint az ott uralkodó nyomornak a helyszínén való megismerése végett június hó 30-án nagy bizottság ment ki Sumjácra. A bizottságban részt vettek: a főispán, alispán, Kubinyi Géza orsz. képvis., a nagy-rözei jbbi főszolgabíró, Mihalik Dezső, Schröder Gyula uradalmi igazgató, Podhradszky erdőigazgató, Hering erdőmester, Juraskó Jakab kir. főmérnök stb. Miután a bizottság tájékozást szerzett magának a nyomor és teendők felül, főispán ur ő méltósága lelkes beszédet intézett a tüzvész által snjtot néphez, biztositván őket, hogy a könnyörületesség nem halt ki a magyarból, és hogy a megindított gyűjtésnek bizton szép eredménye lesz. Egyszersmind átadott az előjárásúgnak 1000 frtot, mint a kormány rögtöni segélyét. A sumjáciak nevében, kik ily fényes bizottságot talán még nem láttak szegény falujokban, a gör. kath. lelkész, az uradalm részéről pedig Mihalik Dezső uradalmi főügyész köszönte meg a kormány és a megye atyai gondoskodását. Ezután Juraskó Jakab kir. főmérnök részletesen felvette a leégett telkeket, hogy a kir. államépítészeti hivatal annak nyomán kidolgozhassa az újabb telepítési tervet, mely szerint a belsőségek rendszeresen és lehetőleg kényelmesen lesznek elrendezve.

Kapcsolatban ezekkel s utalással lapunk közelebbi számaiban megjelent vezérézkünkre, a nélkül hogy *Mihalik Dezső* urad. főügyész urnak érdeméből legesekélyebbet is levonni szándékunk volna. — nyert értesülésünk alapján — készségesen kell kijelentenünk, hogy a Sumjáci tüzvészsnjtot lakosság isápolása, nemkülömben a község újbóli építése körül Coburg herceg erdőigazgatója *Podracszyk Endre*, vasgyári igazgatója *Schröder Gyula* és erdőmestere *Hering Samu* fenttisztelt ural vállvetett buzgalmat fejtettek s fejtenek ki; és az elsőmérés, hála és becsülés jutalma őket egyformán illeti meg.

zank s ott bővebben beszéljük meg a dolgot. Hadur ved! — szolt Irtis s kettős érzelmei között hagyta ott Vattát.

— Hadur velem? . . . Velem van, jól tudom. Itt él szívemben. Itt lesz örökre Istennem! Midőn az éjjel küzd, születni kezd a regg. biborba öltözött pirosló hajnalon már lelkemben Hadur! Az első napsugár nevével találja meg, rezegve esendesen imázó ajkamon! A szende hold, a csillagok csillagtábor halvány fénye mindenkor szívemben találják Istent! Az első gondolat, első pillantásom, minden, a legkisebb, a legnagyobb eszmém, csak rajta nyugszik meg. Feléd, feléd röpl, feléd dicső Hadur, nagy ősök Istene! S boldog vagyok, mint gyermek álmodor! . . . Boldog vagyok? . . . Ajkam hazudsz! A szolgaság, a félelem nem boldogít! A rab országban s a kalitba zárt madár soká nem él, elvesz a bátor párduez, hogy ha nem szabad, hosszú rabságra itelt szíve meghasad! Oh szent szabadság, égi szellemünk, téged kíván szívünk, lelkünk oh, jőjj közénk, te nélküléd nem teljes imánk, énekünk, mely hozzá száll, kit dicsért minden ő apánk. Nevét kimondva szerteszt vigyázni kell, meghalt, kit a kereszt híve áldozva lel, mint reugeteg vadász üldöz a német pap! Nem, ezt nem tűrhetem! Vesszen bár életem, az ősi hit, a szent vallás, mely egyetlen birtokunk Ázsiából, apánk szülőföldjéről, mely nyugtot, boldogságot adott nagy őseinknek, szabad legyen! Sokan vagyunk! Küzdjünk meg a félvilággal, csak áldozatunk füstje szabadon repülhessen Hadur felé. Engedni fogtok gyűlölt keresztimádók, vagy vesztek s ontjuk véretek! . . .

Hát Eteka? . . . Hazudtam Irtisem! . . . Feledni nem tudom! Szívem szabad? Nem igaz! . . . Hadurért tette kész kezem, s mégis szívem ellen tenni nem lesz képes! Nem szabad szeretnem? Tehet ő róla, hogy keresztény? Szívemnek új vágya támadt. Őt szemlélni, hallani kedves szavát, szívni forró esékjät csak egyszer, egyszer átölelni s aztán meghalni! . . . A forró ajk után oly jó lesz a hideg földben nyugodni! . . .

Lemondjak tervemről? Hadur feláldozzam? Atyám örökségét, boszum elfeledjem? Nem, nem! Ő nem lehet enyém! Kerülni fogom őt! Némulj el szívem! Ne követeld jogodat! Légy ur felettem értelem, nyomod el a dobogó kebel vágyait! csak egy lehet enyim, vagy ő vagy a hitem! Melyik legyen? Melyik legyen? . . .

Ő csak engem boldogít. Tervem ha sikerül, milliók lelkének ad vigaszt, enyhet. . . Szívem, szerelmem egy nemzetért feláldozom! Etekat én nem ismerem! Tied, tied vagyok Hadur! (Folyt. követt.)

Megfordult a lány s rá nézett Vattára, a két szem találkozott, de csak egy pillanatra. Eteka elpirult s le-sütötte szemeit, s Vatta, az erős bátor ifjú, most félénk lett, ereiben kellemes melegség ömlött szét, merengve tekintett körül.

Szívökben megszületett a szerelem. Nem kell ahhoz hosszú idő, csak perc, egy pillanatot s ama titokzatos hatalom mely rabba tesz, lekötí a két rokon szívet. Észrevétlenül születik mint a piros hajnalból a fényes regg, lopva szokik a kebelbe, mint egy kis nyílason a szobába a reszkető napsugár.

Ki mondja meg a virágnak, hogy kinyíljon, a szívnek, hogy szeressen? Senki! Semmi? s az mégis kinyíllik s ez mégis szeret!

Egy rokonlélek láttára megrezdül a szív, dobogni kezd, mint a napsugár hatására a virág szírom feselni; a dobogás folyvást erősebb, nagyobb, mint az árny a hanyatló nappal. Dobogása melegt áraszt el a testben s ez a melegség oly édes, oly boldogító! A szem tűzben ég, benne ragyog a boldogság!

Ki mondja meg a dögicsélő méhnek, hogy a virágot szeresse, ki egy szívnek, hogy a másikért dobogjon? Senki! semmi! S az mégis szereti virágát, szereti önkénytelenül, ez dobog a másikért, dobog önkénytelenül. Rezgő harmat csak virágon, csak fűszálon csillag, édes szerelem csak szívben, rokonszívbem támad! Miért születik a harmat a leveleken? Mert ránézték a mosolygóra napra s esékjya lehelletét magukba zárták! Miért születik a szívben szerelem? . . . Mert tulajdonosa napba nézett, mosolygó szempárba! Virágnylás, égő napsugár, te vagy, oh szerelem!

— Köszönöm, szolt a piruló Eteka, köszönöm Vatta néked atyám életét. Örök hálát érez szívem irántad.

— Ne köszönd! Én tartozom hálával a nap iránt, hogy ily boldog percet virrasztott, hogy téged láthatlak. Téged csak látni is legnagyobb jutalom! Rózsaaajkad szava, mely hozzám zeng, engem kötelez hálára!

— Oh Vatta, nem tudod, mily drága kincs nekem atyám! Bár mit tegyek érte, talán esékély leend! Mint kis virágnak völgy ölen a napsugár, mint gyöngy madárnak a esiesergő anya-pár, mint eltikkadt növénynek hűs harmat, kék ének ott fenn a csillagsereg: oly drága, kedves nekem jó atyám, kit nekéd köszönhetek, nekéd! Mit adjak érte én? Az életem esékély leend! . . . Szent vagy, neved imámba foglalom, engedd, hogy térdre hullva áldjalak! . . .

— Ne beszélj így Eteka! Előtted térdelni engem illet. Csókolni lábaid porát, megloppi szemed sugarát, hallgatni ajkad szép szavát, oh, nem földi, de égi jutalom! . . .

Felügyelő beiktatás. Vettük a következő meghívót: A tiszai ágost. hitv. evangy. egyházkerületnek Miskolcon, f. évi július hó 10—12. napján megartandó évi közgyűlése az egyházi alkotmány 141-ik §-a értelmében Meltóságos Szentiványi Árpád urat, mint az egyházkerület új választott felügyelőjét „főleketi és hivatalába ünnepélyesen beiktatja”. — Ugyanis: vasárnap f. é. július hó 10-ik napján délelőtti 9¹/₂ órakor a közgyűlés vendégei és tagjai az egyház emellett tanástermében gyülekeznek s innen templomba vonulnak; délelőtti 10 órakor istentisztelet tartatik. Terray Gyula gömöri főesperes szónoklatával és offertoriummal az egyetemes ev. egyházi gyámintézet nagy szeretet adományához; d. e. 11¹/₂ órakor a közgyűlésen, ugyancsak a templomban, az előírt egyházkerületi felügyelői helyettes megnyitván a gyűlést, ez megalakul és az egyházkerületi szavazatszedő bizottság jegyzőkönyve alapján méltóságos Szentiványi Árpád, gömöri egyházmegyei felügyelő és országgyűlési képviselő ur törvényesen megválasztott egyházkerületi felügyelőnek jelentetik ki; a megválasztott egyházkerületi felügyelő esküt tesz, a püspök által ünnepélyesen beiktatják, székfoglaló beszédet tart s a közgyűlést bezárja; déli 12¹/₂ órától fogadják az egyházkerületi felügyelő a tisztelő küldöttségeket és egyeseket Ezen ünnepélyre és közgyűlésre tisztelettel meghívja Miskolcon és Új-Tátrafüreden 1898. jun. 20—23. napján az egyházkerület elnöksége: Zelenka Pál, püspök. Dr. Szontagh Miklós, egyházi felügyelő helyettes.

Tanárok gyűlése. A középiskolai országos tanáregylet ez idei nagygyűlést Debreczenben tartotta, s azon a rimaszombati egy. prot. főgymn. tanári karát Bodor István igazgató és Bakcsay István kir. tan. képviselték. A polgári iskolai tanárok pedig Budapesten tartották gyűlésüket, melyen Perjessy László nagyrocei igazgató vett részt, s a gyűlése ideiglenesen elnökölt is.

Athelyezés. Dr. Schirilla Achilles helybeli kir. törvényszéki jegyző a kassai kir. ítélőtáblához rendeltette be jegyzői minőségben.

Kinevezés. Megirtuk lapunkban, hogy Desseuffy Árpád rimaszécsi kir. aljárásbíró a király járásbíróvá léptette elő. E hírünket most a hivatalos lap is megerősíti, s közli: az előléptetett új járásbírónak Nagy-Röczére való athelyezését is.

Athelyezés. Policsék Rezső itteni r. kath. káplán a megyés püspök által Szomolnokra — szőlőföldjére helyeztetett át. Gratulálunk!

Eküvő. Díszes esküvő volt f. hó 3-ikán Beszterezbányán. Eckstein Samu helybeli derék fiatal faterkedő e napon kért egybe Fränkel Gizellával, ifj. Fränkel A. beszterezbányai faterkedő szép és művelt leányával. Az esküvőn számosan jelentek meg a két család rokoni s jó barátai, s városunkból is tömegesen fejezték ki táviratilag jókívánságaikat, melyhez mi is szívesen hozzájárulunk. Allandó boldogság kísérje frigyüket!

Uj ovoda. A gömörmegeyi magyar közművelődési egyesület Felső-Pokorágyon új nyári óvodát létesített. Ez intézet még e héten megnyílik.

Pályázat tanári állásra. A rozsnói ág. ev. államilag segélyezett főgimnáziumban egy rendes tanári állás 1200 frt évi fizetés, 200 frt lakáspénz s 100 frtos ötéves körpótlék javadalmazással megüresedett. Pályázni lehet f. hó 23-ikáig a főgimnázium iskola tanácsához.

Csendőrhadbíró időzött f. hó 3-ikán városunkban. Nagy László százados-hadbíró, ugyanis a Durják András főleki csendőr által súlyosan bántalmazott s a helybeli kórházban elhunyt Kis Mihály gyári munkás ügyében vizsgálatot és tanúhallgatásokat eszközölt.

A vármegyei székház építésének ügye ugy látszik kedvező fordulatot veend. Mint értesülünk a kiküldött bizottságunk azon megnyugtató biztatással tért vissza a belügyminisztériumból, hogy Perczel Dezső belügyminiszter ur meleg pártfogója ez ügynek, s remélhetőleg augusztus, de mindenesetre szeptember hóban megjön a hivatalos értesítés, mely által vármegyénk építkezéséhez egy tetemesebb összeg becsajtatik rendelkezésre. Részünkről e hírhez esupán azt tesszük, hogy bizony ideje leend e kérdés végleges megoldásának, mert ez nyújtja a kulcsot arra nézve, hogy Rimaszombati elhatározó lépéseket tegyen arra, vajjon mily irányban terjeszse ki figyelme a jövő építkezéseknél; nevezetesen, hogy mint rendezkedjék be a polgári leányiskola, a kir. pénzügyigazgatóság s a városi tisztviselők ezélszerűbb elhelyezése érdekében.

Kereskedő ifjak mulatsága. A rimaszombati Kereskedő Ifjak egylete folyó hó 10-én a Széchenyikert fedett helyiségében a cs. és kir. 60-ik gyalogezred zenekara közreműködése mellett séta-hangversenynyel egybekötött táncmulatságot rendez. Bemeneti-díj 50 kr. Kezdeté délután 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a séta-hangverseny és táncmulatság a „Három-Rózsa” vendéglő nagytermében tartatik meg. A séta-hangverseny műsora: 1. Doppler: „Ilka” ez dalművből Ouverture. 2. Hupferdinck: „Fantasie” Janesi és Juliska ez. dalművből. 3. Souppé: Coletta-walzer. 4. Lorenz: „Egykor és ma” egyveleg.

Hitoktatási tiszteletdíj. A rédovai evang. lelkész az ottani állami iskolában teljesítendő vallástani-tást az államtól 190 frt tiszteletdíjban részesül.

A vas-salak. Évek hosszú sora óta panasz tárgyát képezte azon körülmény, hogy a Gr. Andrássy és Concordia-féle vaskohók a salakot a Sajó vizébe bocsátják, mely miatt aztán a Sajó vize marhahatásra, mosásra és haltenyésztésre alkalmatlanná váltott, sőt az által, hogy ezen tájékszerű anyag árvizek alkalmával a rétségekre is kiömlött, magát a rétföldeket is terméketlenné tette, illetve azok termőképességére is hátrányosan hatott. Ezen ügyben tartott helyszíni tárgyalást vármegyénk alispánja e hó 5-ik napján a horkai cellulose gyár panaszát folytán; mely alkalommal ugy a vmegyei főorvos valamint a m. kir. III-ik ker. kultur mérnöki hivatal és a m. kir. haltenyésztési felügyelőség kiküldötté egyértelemmel kimondotta, hogy a salaknak vizbe való bocsátása törvényeszerint meg nem engedhető. Ennélfogva biztos kilátás lehet arra, hogy vmegyénk törvényt tisztelő Alispánja is ily értelemben fog határozni; mert bár elhisszük, hogy a tilalom a nevezett gyártulajdonosok nevezetes anyagi hátrányával jár, nem engedhető meg, hogy különösen a közérdek szenvedjen egyesek nem jogosult igényei miatt.

Gyógyszerészti jogot nyert Nógrádmegyében Melczeky Gábor fiatal okl. gyógyszerész, ki a Hamaliár örököségi gyógyszerzetében hosszú idő óta lelkiismeretesen és pontosan végezte teendőit. Itteni számos ismerőseitől már bucsut vett, s gyógyszerzetárt f. hó 15-én nyitja meg.

Nyári mulatság. A rimaszombati polg. olvasókör ifjusága f. hó 3-ikán rendezte ez idén első mulatságát. A közönség nem vett nagy számmal részt a szép mulatságon, de a jövedelméig fokozott volt, s a táncos párok szünni nem akartó lelkesedéssel jártak a késő éjjeli órákig. A kör második nyári mulatsága, mely rendszeren augusztus hóban tartatik, mindig nagyobb közönséget vonz, s hisszük, hogy ez majd körpótlék fogja a kört a mostani — anyagilag kevésbé sikerült — mulatságért is.

Rehabilitálva. Még 1897. év február hóban történt, hogy Hubay Miklós, Hubay László székföldbirtokos fia, Torna vidékén utazván, Perkupala a jegyzőnél meghalt. Másnap folytatta az utját Szalonna felé, a hol őt Farkas Lajos perkupai jegyző utólte, és azzal vádolta, hogy az éjjel íróasztalából eltűnt 42 frt, a melynek ellopásával Hubay Miklóst gyanúsítja. Hubay Miklós felháborodva utasította vissza a vádat és nyomban megmozdította magát, a mely alkalommal pénzt nála nem is találtak. Hosszas rábeszélés után aláírt egy nyilatkozatot, hogy bár ő nem vitt el a perkupai jegyzőtől egy krajczárt sem, mégis, elkerülendő a meghurcoltatást, kész megteríteni az elveszett 42 frtot. Alig ment egy félóránnyira kocsin, midőn vágatva jött-k utána a csendőrök, kik aztán Hubay Miklóst elfogták, bilinesekbe verték és így hurcolták 3 napig faluról-falura. Végre Hubay, hogy szabaduljon, beismerésforma nyilatkozatot tett, de egyuttal kijelentette, hogy bírái, okos emberek közt másként fog beszélni. Erre vád alá helyezték Hubay Miklóst betöréses lopás büntetése miatt, és a végtárgyalás június hó 30-án volt Kassán, a hol a vádlott Dr. Szeless Ödön ügyvéd kíséretében jelent meg. A végtárgyalás eredményhez képest, a védő ügyvéd védbeszédjének meghallgatása után vádlott Hubay Miklóst a törvényszék felmentette; s a meghozott ítélet nyomban jogerőre emelkedett.

Záróvizsga Tornallyán Ritka szép fényvel és ünnepélyvel végződött az ezvázó vizsga a tornallyai izr. nyilvános népiskolában, melyet jun 26-án tartottak számos előkelő vendég jelenlétében. Ezen iskolának vezetője Grossmann Péter tanító fényes tanítási eredményt ért el s az egybegyűlt közönség élvezettel hallgatta a szabatos feleleteket, különösen szembetűnő volt a növendékek hazafias nevelésére irányított költemények szavalása és a magyar nyelv és történelem ismeretének bő előadása. A vizsgálatot egyik tanulóknak üdvözlő beszéde nyitotta meg s a vizsga befejezése alkalmával szintén az iskola egyik növendéke tartott szép beszédű szöveget. Végre az iskola elnöke Klein Bernáth szép buzdító beszédet intézett a növendékekhez és a kitűnő tanulók között jutalomkönyveket osztott ki. Még a tanító buzdította hazaszeretetre növendékeit. Az iskolában a megye legutóbbi részéből, így Rédova, Murány és Hosszurétról is voltak növendékek.

A csizi gyógyfürdőben nagy élénkség uralkodik, s a vendégek száma folytonosan gyarapszik. Mint lapunknak írják, folyó hó 3-án nevezetes vendége volt a fürdőnek: Dr. Nékán Lajos, ki utódja az elhunyt Dr. Schwimmer Ernő külföldön is ismert helgyógyász-tanárnak, megérkezett előleges tudósítás nélkül a déli vonattal; megebédelvén, alapos szemlélt tartott a fürdőtelepen minden irányban és kifejezést adott annak, hogy kellemetesen meg van lepetve, mert többet talált, mint várt. — Ugyancsak 3-ikán báró Sardeque Jánosné szül. Bánó Lenke, érdekes kirándulást rendezett az aggtelki barlangba, nem divatos hintókon, hanem eredeti magyar lőcsős szekereken, szalmaüléseken, nemzeti díszszel ellátott kocsikkal, esengős lovakkal. A társaság vígan utazott a falukon, városnon keresztül, hol a lakosság megéljenezte. Este 10 órakor pedig a fáradalmakhoz nem szokott nők is a legkedélyesebb hangulatban tértek vissza és éltették nemes vezérüket.

A rozsnói fürdőhöz vezető út kiépítése tárgyában folyó hó 4-én a vármegye alispánja elnöklete alatt tárgyalás tartatott Rozsnyó város városházán, melynek folyamán elhatároztatott, hogy az út az idén a fürdőig, jövő évben pedig Csuesom községig fog kiépítettetni. Az építéshez való hozzájárulási érdekelttségbe bevonatott Rozsnyó városa, a fürdőigazgatóság, a rozsnói püspöki uradalom, Csuesom község, gr. Andrássy Géza uradalma, Miller bányatulajdonos és a nyaralótulajdonosok. A kir. államépítészeti hivatal által készített költségvetés szerint az út részleges kiépítése 5400 frtba fog kerülni.

Iskola államosítása. A közoktatásügyi miniszter a susai református iskolát állami kezelés alá vette. — Ez valóban áldás arra a kis községre, mert megszabadul az iskola fentartásának terhes kiadásaitól és nyer egy jó iskolát.

Megrendítő szerencsétlenség történt e napokban Berzete községben. Hámos László főispán ur ő méltóságának udvari kertésze, egy törekvő és jóra való fiatal ember kártyajáték közben néhány forintot nyert el a községbeli cipészről, ki a játék befejezése után azon okból, hogy ő csak tréfából játszott, pénze visszaadását követelte, mit a kertész tenni nem akart; erre a cipész zsebkését elővette, s annak egyik ágát oly szerencsétlenül ütötte a kertész karjába, hogy az a karját ért elmesztette s a szerencsétlen fiatal ember orvosi segély hiányában egy negyedóra alatt elvérzett. A holttestemet már felboncolták, a tettes pedig vizsgálati fogságba helyeztetett.

Tűzhalál. Fűrészén f. hó 1-én a 17 éves Szamel János és a 9¹/₂ éves Albert János vigyázatlanság folytán meggyült konyhából nem tudtak menekülni, s odaégtek. A törvényszék vizsgálóbírájához a gyanus esetet bejelentették, s az ügyészség közbenjöttével f. hó 3-ikán az elégettek részben megszenesedett hulláját felboncolták a törvényszéki orvosok.

Ügyes tolvaj. Folyó hó 5-én Grósz Mór geszteti bérlő kocsisa órájának kijavítása végett megjelent Stechlinsky Ignác helybeli óras ízletében, míg a segéd a kijavítandó órát a világosságához fordulva vizsgálta, az alatt a lovak kitűnő kormányosa egy kezűgében lévő női arany órát, hosszú nyaklánczszal együtt a zsebébe kormányozott. A későbbben bejövő Stechlinskynek felűnt az óra hiánya, a dolgot nyomozni kezdve reájött, hogy a tolvaj nem lehet más, mint a kocsis. Gyorsan kocsira

ült és Serkében sikerült a tettest elérni, ki is az órát, mire már az áldomást is megitták, az első, de erélyes felszólításra visszaadta. — Folytatása majd a bíróságnál leend, hova a jelentés megtételett.

Tanulmányi kirándulás. A gömörmegeyi gazdasági egyesület Lakner László titkár vezetése mellett augusztus hó 4-én az idén második tanulmányi kirándulását rendezti Mezőhegyesre. Felhívja ennélfogva a megye területén lakó azon kisgazdákat, kik a tanulmányi kiránduláson részt venni kívánnak, hogy az egyesület titkári hivatalánál ezt jóelőre jelentsek be. — A kirándulás teljesen ingyenes, vagyis a kirándulóknak, sem a vasutért, sem az élelmezésért fizetniök nem kell. — A kirándulás 4 napot vesz igénybe.

„Ország-Világ.” Az újságírás titka ezimén egy vidéki olvasónk azt a kérdést intézte hozzánk, hogy lehet az, hogy most nyáron, a nagy melegben, mikor nevezetesebb esemény az egész világon nem történik, az „Ország-Világ” szerkesztősége mindig talál aktuális dolgot, a mit írásban és képbén megörökítvén és így kedvessé, változatossá tegye az újságot. Erre a kérdésre az a válaszuk, a mit itt ebben a rovatban adunk meg, hogy az „Ország-Világ” az egyetlen szépirodalmi hetilapunk, a mely esztendőök hosszú során át hozzá szoktatta olvasóit ahhoz, hogy nála nincs holt szezon, hanem nyáron ép oly eleven, aktuális mint télen, a mikor pedig nem kell kutatni megörökíteni való események után. Ime ebben a számban kikapja a hét történetéből a felső-magyarországi Kassán rendezett amatőr kiállítást s egy sereg érdekes képpel bemutatja Felső-Magyarország társadalmi életét. Most a félév elején melegen ajánljuk olvasóinknak, hogy az „Ország-Világ”-ra fizessenek elő. Negyedévre csak 2 forintba kerül, s minden előfizető karácsonyra díszes kiállítású könyvet kap ajándékba. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. Budapest, (Hold utca 7.)

Nyilvános nyugtázás. A rimaszombati polgári olvasókör ifjusága által f. hó 4-én tartott táncmulatság alkalmával a bevétel volt . . . . . 69 frt 50 kr. kiadás . . . . . 51 frt 23 kr.

maradvány . . . . . 18 frt 27 kr.

Köszönettel nyugtazzuk a következő szíves felülfizetéseket: Marton János, Felely Ferencz, Rábely Miklós, Rónay Gyula, Benyó Béla, Gády Ferencz, Holländer Lajos, Varga Lajos, Weisz Dávid, Dickmann Armid 60—60 kr. Dr. Cziner Miksa 50 kr. Tomay Alajos, Hrendka János, N. N. 30—30 kr. Stehlinsky Ignác, Dr. Fráter Samu, Zsuffa Kálmán, Rakottay Danó 20—20 kr. Ifj. Hollóssy József, Kovács Zsigmond ifj. László János, Reisz József, Nyisztor Artid, Soós Ferencz építész. Majorossy Rezső, Barányi György, Gelle Barna, Ujj Lajos, Láposztás László, Csordás Lajos Kondek Vilmos, Bíró László, Schlesinger N., Csintalan János, Dr. Kármán Aladár, Vozáry Samu s többen 10—10 kr. Összesen 10 frt 90 kr. A rendezőség.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Magán-hirdetések.

Foulard-selyem 65 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, kínai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban, **Privát-fogyasztóknak postabár és vámentesen valamint hához szállítva mintákat pedig postafordultával küldenek Henneberg G. selyemgyáral** (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** — Magyar levelezés. — Svajczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Könyvkötő tanulóul

két 13—14 éves fiu, kik kellő iskolai képességgel bírnak **Rakottay Lajos könyvkötészetében** azonnal felfogadtatnak. 3—*

Hirdetmény.

A rimaszombati ev. ref. egyház tornyának falazatát javíttatni kívánja, s ez uton hívja fel a munkára vállalkozókat, hogy **folyó évi július 10-ik napjáig Szabó József** gondnok urnál jelentkezzenek.

Hirdetmény.

2282. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajtatónak **Fazekas Lajos** zsiplakos végrehajtást szenvedő elleni 600 frt tőke s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §. s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Zsíp községben fekvő s a zsiplakos 42. sz. j. k. A. I. 1—19 sorsszám alatt foglalt Fazekas Lajos zsiplakos tulajdonát képező 4¹/₂ urbéri birtokra s az ezután járó urbéri legelő illetőségre az 1910 frtban ezenel megállapított kiállítási árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1898. évi szeptember hó 13-ik** napjának d. e. 10 óráját Zsíp községben a község házában tűzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alól is eltöngés adatni.

Árverezni szándékozókat tartoznak a kikiáltási ár 10%-át azaz 191 forint készpénzben, vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kérehez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint tkkvi hatóság 1898. évi június hó 17-én.

1—3 **Vozáry, kir. tszéki bíró.**

Könyvnyomdász tanulóul.

egy 13—14 éves fiu. ki magyarul helyesen írni és jól olvasni tud. **Rábely Miklós könyvnyomdájában** azonnal felfogadtatik.

Teke asztal.

Egy kitünő karban levő tekeasztal, hozzátartozó golyók és dákokkal vagy a nélkül jutányos áron azonnal eladó — Megtekinthető **Gömöri Ede** kávéházában, hol az ára is megtudható. 5—*

Hirdetmény.

1224. sz. — A nagyrozei kir. Járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **magy. kir. kincstár** végrehajtónak **Mészár Zsuzsanna és társai** végrehajtást szenvedő elleni 22 frt 03 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati királyi törvényszék (a nagyrozei kir. Járásbíróság) területén levő Murány község határában fekvő a Mészár Zsuzsanna férj. Szóják Mártonné s Hrbal Pál és neje Mészár Borbála murányi 166. sz. tjkvben foglalt ingatlanaira az árverést 380 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1898. évi augusztus hó 11-ik** napján délelőtti 9 órakor Murányban a község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 38 frt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Nagy Rözein, 1898. évi május hó 23-án.
A n.-rozei kir. Jbíróság, mint telekkönyvi hatóság.
Dr. Nagy, kir. albiró.

Hirdetmény.

662. sz. — A rimaszombati kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Szmik Istvánné** tiszolezi lakos végrehajtónak **Noszko István** tiszolezi lakos végrehajtást szenvedő elleni árverési ügyében, a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Tiszolez községben fekvő, s a tiszolezi 222 sz. tjkvben A) I. 2—6. sorszám alatt foglalt ingatlanból Noszko István illetőségére, azaz az egésznek felére 746 frt kikiáltási árban, valamint a tiszolezi 222 sz. tjkvből a tiszolezi 1500. sz. tjkvbe átjegyzett A) 263/b. hrsz. ingatlanból felerészben Noszko István illetett, most Steczko János és neje Roszjár Judit nevén álló birtokjuttalékra 160 frt kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1898. évi július hó 18-ik** napjának d. u. 3 óráját Tiszolez község házához tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok a becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, azaz 74 frt 60 krt és 16 frt készpénzben vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismerényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1898. évi márczius hó 30-án.

Vozáry, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

211. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi es. és kir. keresk. törvényszék 1897. évi 115092. számú végzése következtében **Dr. Spiczter Szigfrid** által képviselt **Stassel és társa** cég javára **Luger Tivadar** és neje ellen 400 frt s jár. erejéig 1897. évi aug. hó 3-án toganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 800 frtba becsült takarmány, vető- és takarógép, tehenekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. Járásbíróságnak 1494/98. számú végzése folytán 300 frt tőkekövetelés, ennek 1894. évi decz. hó 11-ik napjától járó 6% kamatai, eddig összesen 40 frt 21 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Martonfalán alperesnél leendő eszközölésére **1898-ik évi július hó 25-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kütüztetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az ériatett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1898. évi július hó 4.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

1721. szám. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **özv. Petrovics Zsuzsanna** végrehajtónak **Jaczkó Jánosné és társai**, mint **néhaj Jaczkó-Hajdusik Zsuzsanna** örökösei végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőke s jár. iránti árverési ügyében, a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Hruszó községben fekvő, s a hruszói 46. számú tjkvben foglalt A) I. 1—13. sorszám alatt foglalt még néh. Jaczkó-Hajdusik Zsuzsanna nevén álló 81¹⁰⁰-ad urbéri telekre 442 forint kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1898. évi augusztus hó 23-ik** napjának d. e. 10 óráját Hruszón a községi bíróság házában tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10%-át vagyis 44 frt 20 krt készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Rimaszombati, 1898. évi május hó 22-én.

Vozáry, kir. tszéki bíró.

KOHN ALBERT fakereskedő Rimaszombati.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint nagy és igen **előnyös** bevásárlásaim folytán raktáram **túl lett halmozva faanyagokkal** és ennek folytán az eddigi árait **jóval olcsóbbra leszállítottam**, miről nálam a tisztelt vevőközönség bármikor **meggyőződhet**.

Egyszersmind a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlom, hogy nálam mindenkor gazdasági gépek, eredeti Gubiez-ekék, kátrány-lemezek, zsalszusányi eserép és téglák, szalgó-tarjani és ezenteri kőszemek, tölgyfapallók és kerítéshez való tölgyfa oszlopok és mindennemű mezőgazdasághoz szükséges anyagok **igen jutányos árban részletfizetésre is** kaphatók.

Egyben tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy az 1831-ben alakult és **143 millió o.-m. é. kor.** alaptőke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező

es. kir. szabad. triesti ált. bizt. társ. (Assicurazioni Generali)

gömörmegeyi főügynökségét bírom, és az előforduló mindennemű **tűzbiztosítást**, épületek-, takarmány- és aratási készletekre, ugyszintén törzsbiztosításokat és egyéb ingóságokat nálam a **legolcsóbb díjtételek** mellett biztosításra elfogadok.

Elfogadok továbbá **életbiztosításokat** minden módozat szerint, valamint **jég- és baleset ellen való biztosításokat a lehető legolcsóbb és legjobb feltételek** mellett.

Magamat a n. é. vevőközönség figyelmébe ajánlva és eddigi szíves pártfogásukat megköszönve maradtam

teljes tisztelettel

KOHN ALBERT, fakereskedő

és az Assicurazioni Generali gömörmegeyi főügynöke.

4—26

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. sz.

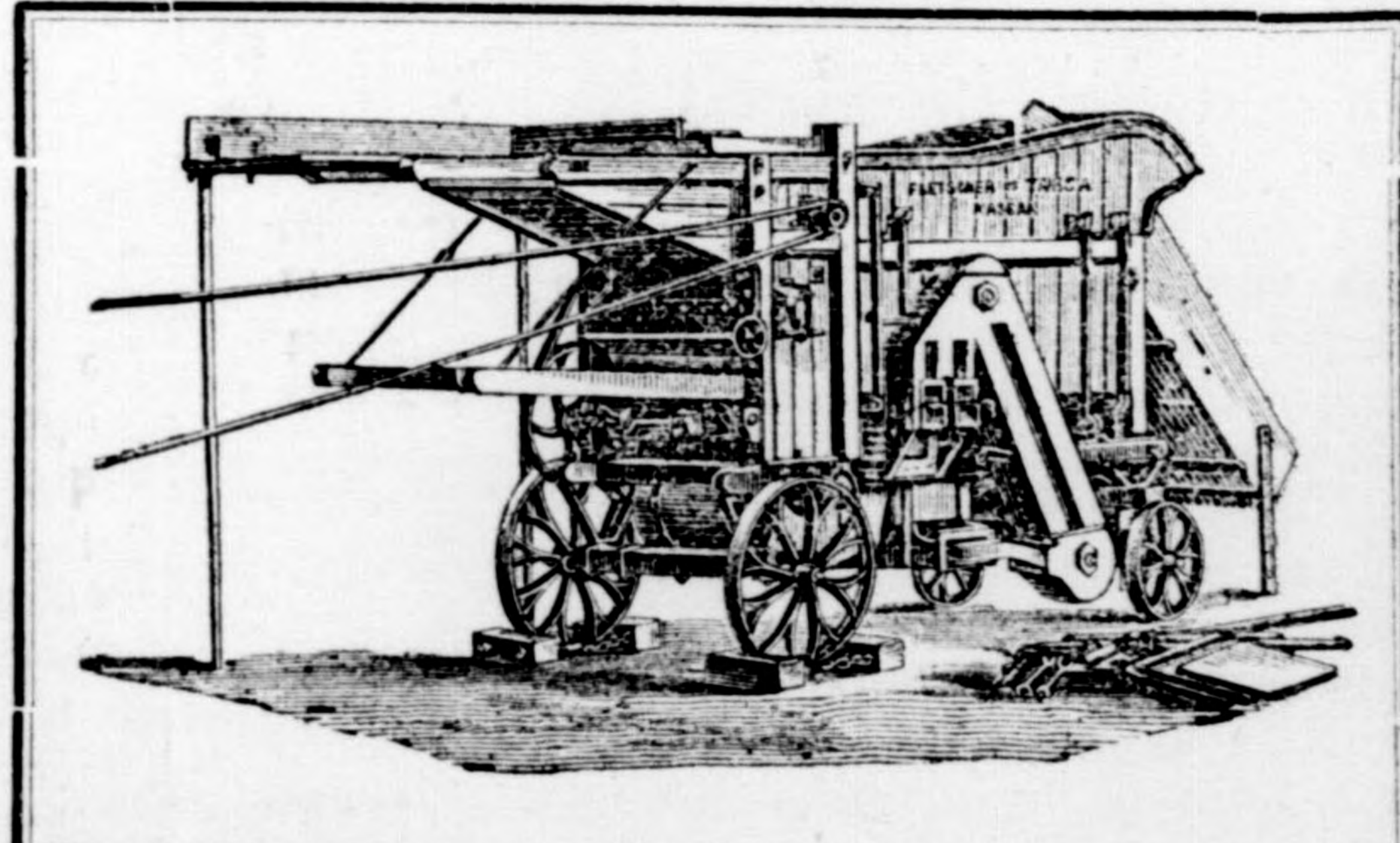
Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával ezelszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a **közeledő nyári idényre**, nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással, járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra.

Kézi-cséplőgépeit, járgányhajtásra is alkalmazva, szalmarázói készülékkel vagy a nélkül. **Backer- és magtár-rostait**, továbbá mindennemű szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat. **Szeszgyár-berendezéseket**, m. p. **Henze-főzők**, **kavaró-készülékek**, **maláta- és burgonya-zuzókat**, **malomberendezéseket**, stb.

Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékeny készletét** tartjuk állandóan. **Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.**

3—6

Hirdetmény.

1921. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **magy. kir. államkincstár** végrehajtónak **Tóth János** végrehajtást szenvedő elleni 95 frt 76 kr. s jár. iránti árverési ügyében, a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Rakottyás községben fekvő s a rakottyási 8. sz. tjkvben A) 2, 3, 5, 6, 9—12, 15, 16, 18. és 19. sorszám alatt foglalt 1/4-ed urbéri telekből Tóth János A) 2. alatti birtokilletőségére 210 frtban és a rakottyási 81. sz. tjkvben A) 1—5. sorszám alatt foglalt 142, 218, 238, 367. és 425. hrsz. ingatlanokból Tóth János B) 3. alatti birtokilletőségére 212 frt kikiáltási árban elrendelte, s annak megtartására határnapul **1898. évi szeptember hó 1-5-ik** napjának d. e. 10 óráját Rakottyáson a községi bíróság házához tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak a kikiáltási ár 10%-át azaz 21 frt és 21 frt 20 krt készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 170. §-ában jelzett és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismerényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1898. évi május hó 31-én.

Aldorffer, kir. tszéki bíró.